

پیشینه تهیه طرح‌های شهری

در دهه ۹۰ لایحه قانونی مدیریت شهری که براساس مطالعات عمیق و گسترده توسط وزارت کشور تهیه شده بود به هیئت دولت ارائه شد. پیش‌نویس لایحه قانونی مدیریت شهری بر اساس تحقق ماده ۱۷۳ قانون برنامه پنجم توسعه کشور مبنی بر تدوین لایحه مدیریت یکپارچه شهری توسط دولت، در دستور کار قرار گرفت. تدوین چنین قانونی که یک بازنگری و به روز رسانی اساسی در قانون شهرداری محسوب می‌شود، ناشی از ضرورت سوق دهی اداره امور عمومی به سمت عدم تمرکز به عنوان یک اصل است و در برنامه پنجم (ماده ۱۷۳) به عنوان یک تکلیف قانونی نیز ابلاغ گردیده بود.

- در دهه نود برخی از مصوبات مهم و تأثیرگذار شورای عالی شهرسازی و معماری به شرح ذیل قابل توجه هستند:
- شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه مورخ ۸۹/۳/۱۰ خود تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آن‌ها را بررسی نهایی و پس از اصلاحات مربوطه تصویب نمود.
 - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه مورخ ۹۴/۶/۳۰ با توجه به لزوم تغییر رویکرد و ایجاد اصلاحات برای استفاده و تقویت ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود گردشگری شیوه‌نامه ساماندهی مناطق نمونه گردشگری را تصویب نمود.

براین اساس: مناطق نمونه گردشگری مناطقی هستند که در جوار و یا محدوده جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، مذهبی، طبیعی قرار دارند؛ و یا مکان‌هایی هستند که دارای پتانسیل و ظرفیت ایجاد تأسیسات گردشگری می‌باشند و به منظور ارائه خدمات به گردشگران توسط بخش غیردولتی تأسیس و اداره می‌شوند.

در سال ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی درباره لایحه هوای پاک با ماده ۲۱ این لایحه در جلسه موافقت کردند.

در ماده ۲۱ ذکر شده است که وزارت راه و شهرسازی موظف است هنگام تهیه طرح‌های جامع و تفصیلی شهرها، شهرک‌ها و شهرهای جدید و طرح‌های هادی روستایی یا توسعه این مناطق، به نحوی برنامه‌ریزی نماید که فصل جداگانه‌ای از مطالعات طرح به بررسی مسائل زیست محیطی اختصاص یابد و طراحی شهرها و شهرک‌ها و مجتمع‌های مسکونی از نظر فضای سبز و فضای باز، همجواری کاربری‌ها و رعایت حریم‌های قانونی، شبکه معابر و حمل‌ونقل، ضوابط تراکم ساختمانی، با شرایط اقلیمی مورد تأیید سازمان هواشناسی، معیارهای زیست محیطی مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست و ضوابط و استانداردهای پیوست سلامت مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب باشد.

در سال ۱۳۹۸ جایگاه قانونی و سازوکار استقرار نظام مدیریت یکپارچه مجموعه شهری به‌عنوان پیش‌شرط تحقق طرح‌های مجموعه شهری توسط وزارت کشور تبیین شد.

همچنین در همین سال ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران اصول و احکام کلی به تصویب شورایعالی شهرسازی و معماری رسید. به موجب این مصوبه، صدور مجوز هرگونه احداث ساختمان بلند در شهرهای کشور، صرفاً محدود به شهرهای با جمعیت بالا ۲۰۰ هزار نفر و در عرصه‌های مجاز ساختمان‌های بلند مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در انطباق با ضوابط و مقررات مندرج ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران خواهد بود.

در اردیبهشت سال ۱۳۹۹ بدنبال شیوع بیماری کرونا لزوم تهیه سند ملی تاب‌آوری شهری در برابر بیماری‌های اپیدمیک (حاوی الزامات و ملاحظات معماری، طراحی و برنامه‌ریزی شهری در مقیاس‌های مختلف اعم از تک بنا، واحدهای همسایگی، محله، نواحی - مناطق شهری و ملی) به تصویب شورایعالی رسید که این خود می‌تواند منشأ بازنگری در بسیار از دستورالعمل‌ها و قوانین و نیز باز تعریف فضایی و کالبدی شهرها شود.

